

VN/25311/2024
VN/25311/2024-UM-10

29.10.2024

Asia: Kansallinen yleislupa FI001

Asianosaiset:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 mukaiset viejät, jotka vievät kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (500/2024) liitteessä lueteltuja tuotteita Suomesta Euroopan unionin tullialueen ulkopuolelle ja joilla on asuinpaikka Suomessa tai ovat sijoittautuneet Suomeen.

Päätös: Ulkoministeriö myöntää kansallisen yleisluvan FI001

1. Tämä on asetuksen (EU) 2021/821, jäljempänä vientivalvonta-asetus, 12 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kansallinen yleislupa. Tämä lupa on mainitun asetuksen 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti voimassa kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

Voimassaolo: Tämä vientilupa on voimassa 29.10.2024 alkaen toistaiseksi.

2. Tämä vientilupa kattaa seuraavat tuotteet:

kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain liitteen mukaiset kaksikäyttötuotteet.

3. Tämä vientilupa on voimassa seuraaviin määräpaikkoihin suuntautuvassa viennissä:

Australia, Islanti, Japani, Kanada, Norja, Sveitsi (mukaan lukien Liechtenstein), Uusi-Seelanti, Yhdistynyt kuningaskunta (ottaen huomioon vientivalvonta-asetuksen liitteen II osan A osassa 2 säädetty poikkeus koskien vientivalvonta-asetuksen soveltumista Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta) ja Yhdysvallat.

4. Tämän luvan käytön ehdot ja vaatimukset:

A. Tätä lupaa käyttävien viejien on ilmoitettava ulkoministeriölle tämän luvan ensimmäisestä käyttökerrasta 30 päivän kuluessa ensimmäisestä vientipäivämäärästä.

B. Yleislupaa ei saa käyttää, jos

- i. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen, että asianomaiset tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain vientivalvonta-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainittuun käyttöön, joka liittyy kemiallisten, biologisten tai ydinaseiden taikka muiden ydinräjähdeiden kehittämiseen, tuotantoon, käsittelyyn, käyttöön, ylläpitoon, varastointiin, havaitsemiseen, tunnistamiseen tai levittämiseen taikka tällaisten aseiden maaliin saattamiseen soveltuvien ohjusten kehittämiseen, tuotantoon, ylläpitoon tai varastointiin;
- ii. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen, että asianomaiset tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain vientivalvonta-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyyn sotilaalliseen lopukäyttöön maassa, johon kohdistuu neuvoston päätöksellä tai yhteisellä kannalla, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön päätöksellä tai Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston sitovalla päätöslauselmalla määrätty aseidenvientikielto;
- iii. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen, että asianomaiset tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain käytettäväksi puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa (282/2012) tarkoitettujen sellaisten puolustustarvikkeiden osina tai komponentteina, jotka on viety Suomen alueelta ilman lupaa tai Suomen lainsäädännössä säädetyn luvan vastaisesti;
- iv. Viejä tietää, että asianomainen tuote on kokonaan tai osittain tarkoitettu johonkin i-iii alakohdissa tarkoitettuun käyttöön; tai
- v. Asianomaiset tuotteet viedään tullivapaalle vapaa-alueelle tai vapaavarastoon, joka sijaitsee luvan kattamassa määräpaikassa.

Perustelut:

Ulkoministeriö myöntää kansallisen yleisluvan kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla. Kansallisen yleisluvan myöntäminen on perusteltua, koska sen käyttöönotto on vähemmän elinkeinovapautta rajoittavampi tapa viedä valvonnanalaisia tuotteita Suomesta Euroopan unionin (EU) tullialueen ulkopuolelle kuin yksittäis- tai koon-tiluvan hakeminen. Täten kansallinen yleislupa luo vähemmän hallinnollista taakkaa viejille.

Tässä kansallisessa yleisluvassa noudatetaan vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan rajoituksia luvan käytölle sekä vientivalvonta-asetuksen liitteessä III olevassa C osassa vahvistettuja ohjeita.

Nimetyt maat ovat yhteneväiset EU:n yleisluvan EU001 kanssa, sillä yleisluvalla halutaan toteuttaa EU-säädösten yhdenmukaista toimeenpanoa. Määrämaat lukeutuvat sellaisiin,

jotka on arvioitu turvallisiksi siten, että riski tässä luvassa mainittujen tuotteiden päätyemisestä kiellettyyn loppukäyttöön kyseisissä määräraissa on vähäinen.

Ulkoministeriö asettaa lupapäätöksen ehdot 4(A) ja 4(B)(v) kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 10 §:n 2 momentin nojalla. Lupapäätöksen ehdot 4(B)(i)-(iv) perustuvat vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan c alakohtaan.

Lupaa myönnettäessä ulkoministeriö on ottanut huomioon vientivalvonta-asetuksen 15 artiklan ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 10 §:n lupaharkinnassa huomioon otettavat näkökohdat.

Hallintoasian menettely:

Kuuleminen

Asiassa on toteutettu kuuleminen hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentin mukaisesti kuulemalla asianosaisia viejiä. Tämän lisäksi suoritettiin yleinen kuuleminen ulkoministeriön verkkosivuilla, millä annettiin mahdollisuus lausua asiasta myös sellaisille asianosaisille, jotka eivät ole ulkoministeriön tiedossa.

Yleisesti palautteissa korostui se, että kansallista yleislupaa pidettiin kannatettavana, ja sen ehtoja pääosin selkeinä.

Muilta osin lausunnoissa kiinnitettiin huomiota nimettäviin maihin ja ehdotettiin, että määrämaiden listalle nimettäisiin Etelä-Korea. Määrämaat ovat valikoituneet EU:n yleisluvan EU001 perusteella, sillä kansallisen yleisluvan on tarkoituksenmukaista heijastaa EU:n yhteistä linjaa ja välttää sääntelyn pirstaloitumista. Kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain esitöissä (HE 47/2024) on myös todettu, että tarkoituksena on myöntää kansallisen valvontaluettelo rinnalle sellainen kansallinen yleislupa, joka vastaa EU:n yleislupaa EU001. Ulkoministeriö tarkastelee jatkossa säännöllisesti kansallisen yleisluvan ehtoja ja nimettävien maiden luettelo, mitä lausunnoissa oli myös esitetty.

Lisäksi lausunnoissa ehdotettiin, että ilmoitusmenettelystä annetaan selkeitä käytännön ohjeita. Ilmoitusmenettelyn ohjeet lisätään ulkoministeriön verkkosivuille.

Täytäntöönpano

Ulkoministeriö on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n 3 momentin 2 kohdan nojalla päättänyt, että yleislupaa koskeva päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Perusteena on se, että päätös on luonteeltaan edunsoova ja sen tavoitteena on viejille koituvan hallinnollisen taakan keventäminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi päätöksessä annetut oikeudet on tarkoituksenmukaista saada viejien käyttöön heti. Ratkaisua tukee myös se, että asianosaisten joukko on laaja ja oikeuksien yhdenmukainen käyttöönotto toteutuu parhaiten päätöksen välittömällä täytäntöönpanolla.

Lisäksi vientivalvonta-asetuksen johdonmukainen täytäntöönpano edellyttää sitä, että tämä lupa on viejien käytössä silloin, kun vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan mukainen välitön ilmoitus komissiolle tehdään.

Tiedoksianto

Hallintopäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella hallintolain 62 a §:n mukaisesti julkaisemalla kuulutus ja päätös ulkoministeriön verkkosivuilla. Julkinen kuulutus pidetään nähtävillä 29.10.2024 – 9.12.2024. Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Päätöksen tiedoksisaantipäivä on siten 5.11.2024.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen niin kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus asiassa on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 5 momentin mukaan Helsingin hallinto-oikeus, koska asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta 10 §:n 1–4 momentin perusteella. Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 5.12.2024.

Sovellettavat lainkohdat

Laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta (500/2024) 8 §, 10 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2021/821, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta 12 artikla 6 kohta, 15 artikla, liitteen II osan A osa 2

Hallintolaki (434/2003) 34 § 1 mom., 43 §, 44 §, 45 §, 62 a §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 10 § 5 mom., 122 § 3 mom. 2 kohta

Lisätietoja

Heikki Yrjölä, heikki.yrjola@gov.fi, puh. +358 295 351 141

Liitteet

Valitusosoitus

Päätöksentekijä

Johanna Salovaara-Dean

Esittelijä

Heikki Yrjölä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Tämä päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää määrääikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Hallinto-oikeuden kirjaamon virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelinvaihe: 029 56 42000

telefax: 029 56 42079

sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>